ސަރ އައިވަން ންބަ ޑާރަ ނައިބަށް ގޮންޖައްސަވައިފި – އަންނިގެ ދިފާއު ޓީމަށް ކިހެ
ނުދެއްކެވީ ކީ އްވެތޯކުސުވާލު ރައްވައިފި
"
• ދުނިޔެ ގަބޫލުކުކުރާގޮތަ ށް އިންސާނީ ހައްގުތަކަށް އަމަލު ރުމަކީ ކޮބާކަން
ކަމާބެހޭފަރާތްތަކެއް ނުދަނޭ" ސަރ އައިވަ ން
މުހަންމަދު ނަޝީދު (އަންނި)ގެ ޝަރީއަތް ދިވެހި ސަރުކާރުން ކުރިއަށް ގެންދަވާގޮތާމެދު، އިގިރޭސި ރާނީގެ
މަޖިލީހުގެ ވަކީލެއްކަމަށްވާ ސަރ އައިވަން ލޯރަންސް އިސްވެހުންނަވައިގެން ރާއްޖެ ވަޑައިގަތް ހަތަރު އިގިރޭސި
ވަކީލުންގެ ޓީމެއް ވަރަށް ބޮޑަށް ފާޑުވިދާޅުވެއްޖެއެވެ. ވަކީލުންގެ ޓީމުން ވިދާޅުވާގޮތުގައި ނަޝީދުގެ ޝަރީއަތް ދާގޮތް
ދުނިޔެ ގަބޫލުކުރާ އަދުލުއިންސާފުގެ މިންގަނޑުތަކާ ކައިރިއަށްވެސް ގެންގޮސްފައެއް ނުވެއެވެ. އަދި މިފަދަ
ބައިނަލްއަގްވާމީ މިންގަނޑުތަކަށް ތަބާވާނެކަމަށް ރައީސް މައުމޫނު ބައިނަލްއަގްވާމީ މުޖްތަމައަށް ވައުދުވެވަޑައިގެންފައި
ވާއިރުވެސް އެކަންކަން ހިނގަނީ ހެޔޮ އުސޫލަކުން ނޫންކަމަށް ވަކީލުން ވިދާޅުވިއެވެ.
އިއްޔެ ހަވީރު މޫކައި ހޮޓަލުގައި އޮތް ނޫސްވެރިންގެ ބައްދަލުވުމެއްގައި ވާހަކަދައްކަވަމުން ސަރ އައިވަންއާއި
އޭނާގެ ޓީމުގެ ބޭފުޅުން ވިދާޅުވީ އެންމެ ހައިރާންވީ ކަމަކީ އަންނިގެ ދިފާއު ޓީމުގެ ބޭކަލުންނަށް އަންނިއާ ދެކޮޅަށް
ކޯ ޓުގައި ހުށައަޅަން ހަމަޖެހިފައިވާ ހުރިހާ ހެކިތައް ދައްކަވާފައިނުވާކަމަށް ބަންޑާރަ ނައިބު ހަސަން ސައީދު
އިއުތިރާފްވެވަޑައިގަތީމައެވެ. މިގޮތުން ދައުވާ ލިބޭ ފަރާތަށް ދައުވާގެ ފުރިހަމަ ހެކިތައް ހުށައެޅުމަކީ އަދާލަތެއްގައި
ކޮންމެހެން ކުރަންޖެހޭ އަސާސީ ކަމެއްކަމަށް ވެއެވެ.
މުހަންމަދު ނަޝީދުގެ ޝަރީއަތާބެހޭ ތިރީސް އަފްރާދުން ނުވަތަ ޖަމާއަތާ އޭގެތެރޭގައި އެޓާނީ ޖެނެރަލްއާއި
ޖަސްޓިސް މިނިސްޓަރު ހިމެނޭ ބައްދަލު ކުރެއްވުމަށްފަހު "ދުނިޔެ ގަބޫލުކުރާގޮތަށް އިންސާނީ ހައްގުތަކަށް
"
އަމަލުކުރުމަކީ ކޮބާކަން ކަމާބެހޭފަރާތްތަކެއް ނުދަންނަކަމަށް ސަރ އައިވަން ވިދާޅުވިއެވެ.
"އަޅުގަނޑުމެން ކައިރީ ވިދާޅުވި މުހަ ންމަދު ނަޝީދުގެ ޝަރީއަތް ވަރަށް އަވަހަށް ފެށޭނޭ. އަންނަ ހަފްތާގައޭ ނުވަތަ
ވަރަށް އަވަހަށޭ. އަދި ވިދާޅުވި އަދި އެތައް ހެއްކެއް އެބަހުއްޓޭ ދައުވާ ލިބޭފަރާތަށް ނުދައްކާ ... އިންސާފުވެރި
ޝަރީއަތެއް ކުރިއަށްގެންދިއުމަށްޓަކައި ދުނިޔެ ގަބޫލުކުރާ އިންސާނީ ހައްގުތަކުގެ މިންގަ ނޑުގައި ކޮންމެ
މުލްޒިމަކަށްވެސް އޭނާއާދެކޮޅަށް އޮތް މައްސަލަ އެނގުމުގެ ހައްގުއޮވޭ... މައްސަލައިގެ ހެކިވެރިން ކިޔަނީ ކީކޭކަ ން
"
އިގެންޖެހޭ، އަދި މީގެ އިތުރުން އޭނާގެ ދިފާއުއަށް ތައްޔާރުވާނެ ވަގުތު ދޭންޖެހޭ ސަރ އައިވަން ވިދާޅުވިއެވެ.
"ކޮންމެ މީހަކުވެސް އޭނާ ގެ ދިފާއުގައި ވާންޖެހޭ ތައްޔާރީތައްވުމަށް ވަގުތު ދޭންޖެހޭނެ. ދެން ހަމަ
ހުންނަވާފައި ޝަރީއަތް ވަރަށް އަވަހަށް އޮންނާނޭ އަދި ޝަރީއަތުގައި އެތައްބައިވަރު ހެކިތަކެއް ހުށައެޅޭނެޔޭ
ވިދާޅުވުމަކީ އަޅު ގަނޑުމެންގެ ނަޒަރުގައި އިންސާނީ ހައްގުތަކާއި އިންސާފުވެރި ޝަރީއަތެއް އޮތުމުގެ ހައްގަށް އަސާސީ
ގޮތުން ޚިލާފުވުން. މިހާކު ޝަރީއަތަށް އަވަހަށް ގެނައުމަށް ކިތަންމެވަރަކަށް [ބަޔަކު] ތިމާ ފިއްތިކަމުގައިވިއަސް
އެމީހަކަށް އިންސާފުވެރި ޝަރީއަތެއް ބޭއްވުމުގެހައްގު، ހަމަ އޮތްގޮތަށް އޮންނާނެ" ސަރ އައިވަން އިތުރަށް
ވިދާޅުވިއެވެ.
1

އަންނިގެ ޝަރީއަތުގައި މިހާތަނަށް ބަންޑާރަ ނައިބު އިންސާފުން އެއްކިބާވެފައިވާ މިންވަރު ހުނިޖައްސަވަމުން
"އިންސާފުވެރި ޝަރީއަތުގެ އުސޫލެއްނޫން [އެއްދުވަހެއްގެ] ހެދުނު 7.30ގައި މިއަދު ޝަރީއަތް އޮ ންނާނޭ އެންގުމަކީ"
ސަރ އައިވަން ވިދާޅުވިއެވެ. އޭނާ ވިދާޅުވިގޮތުގައި މިކަން މިގޮތަށް ދެން ނުހިނގާނެކަމަށް ހަސަން ސައީދު
ވައުދުވެވަޑައިގަތެވެ.
"ޓެރަރިޒަމް"ގެ ދައުވާގެ ޒާތާމެދުވެސް ސުވާލުއުފެދިފައިވާކަމަށް ސަރ އައިވަން ވިދާޅުވިއެވެ. "ކުށަކަށް
ދައުވާ އުފުލޭ މީހާއަށް އެމީހާއަށް ކުރާ އިލްޒާމުތައް ކަނޑައެޅިގެން އެނގި އެމީހާ ކުރިމަތިލާންޖެހޭ ދައުވާ އެނގުމުގެ
ހައްގު އޮންނަންޖެހޭ. ހަމަ ހުރެފައެއް ނުބުނެވޭނެ މިއީ ޓެރަރިޒަމޭ، އެއަކީ ދައުލަތާ އިދިކޮޅު އަމަލޭ އިންސާފުވެރި
ޝަރީއަތެއްގެ ހަމަތަކެއްނޫން މިއީ" އޭނާ ވިދާޅުވިއެވެ.
އެމްޑީޕީގެ ތަރުޖަމާނު މުޙައްމަދު ލަތީފްގެ ދަރިފުޅު ޖެނިފަރ ލަތީފް އޭނާގެ ޝަރީއަތް ނިމުނު ފަހުން 14
މަސް ވީއިރުވެސް އަދިވެސް ހުރީ އޭނާގެ މައްޗަށް ކަޑައަޅުއްވާނެ ނިޔާ އަކަށް އި ންތިޒާރުކޮށްކޮށް ކަމަށާއި މިއީ މީގެ
އަމިއްލަޒާތުގައި ވެސް އަދަބަކަށް ފުދޭ ވަރުގެ ކަމެއްކަމަށްވެސް ސާރ އައިވަން ވިދާޅުވިއެވެ.
" މީހެއްގެ މައްޗަށް ކުށް ސާބިތު ވެފައިވޭތޯ ނުވަތަ ނޫންތޯ އަދި އޭނާގެ މައްޗަށް ކަޑައަޅުއްވާ ނިޔާއަކީ
ކޮބައިތޯ ނޭންގި 14 މަސް ވަންދެން ބެހެއްޓުން އެއީ އިންސާފުވެރި ޝަރީއަތެއްގެ ސިފައެއްނޫން. ސަބަބަކީ އޭނާގެ
މައްޗަށް ކަޑައެޅިފައިވާގޮތް އޭނާއަށް ނާންގާ ދިގުމުއްދަތަކަށް ގޮތްނޭނގޭ ހާލަތެ އްގައި ބެހެއްޓުން އޭގެ ޒާތުގައި ވަނީ
"
ނުސީދާ އަނިޔާވެރި އަދަބަކަށް ކަމަށް އޭނާ ވިދާޅުވިއެވެ.
ސާރ އައިވަން ފާހަގަ ކުރެއްވި ގޮތުގައި އިންސާފްވެރި މުޖުތަ މައުއެއް ހިންގުމަށް ބޭނުންވާ ގާނޫނުތައް ހުރީ
ދިވެހިރާއްޖޭގައި އުފެދި ކުރިއަރުވާފައެއްނޫނެވެ. "ގާނޫނު އެއީ ކޯޗެއްކަން އަންގައިދޭ ނުވަތަ ޖިނާއީ ޝަރީޢަތް ގެންދާނެ
ގޮތުގެ އުސޫލު ބަޔާންކޮށްދޭ ލިޔެކިޔުންނެތި ގާނޫނީ ނިޒާމް އިންސާފުގެ މައްޗަށް ބިނާވެ ބުރަވެވޭނޭ މަގެއް ނޯންނާނެ.
އަދި ގާޒީންގެ މަސައްކަތް އެބައިމީހުން ގެންދަނީ ގާނޫނާއި ގަވާއިދުތަކުގެ މައްޗަށް ބި ނާކޮށްގެންތޯ ކަށަވަރުކުރުމަށް
"
ފުދޭވަރަށް ވަކީލުންނެތި މިކަންވުން ވެސް އެއީ ނާދިރު ކަމެއް ކަމަށް ވެސް ސަރ އައިވަން ވިދާޅުވިއެވެ.
އިގިރޭސި ވިލާތުގެ ބާ [ލޯ ކޮމިޝަން]ގެ ބައިނަލްއަގްވާމީ ގުޅުންތަކާބެހޭ ކޮމިޓީއަށާއި، "ޖަސްޓިސް"
(ބައިނަލްއަގްވާމީ ގާޒީންގެ ކޮމިޝަން އައި.ސީ.ޖޭގެ އިގިރޭސި ގޮފި) އަށާއި މިވަގުތު ޔޫރަޕްގެ އިއްތިހާދުގެ ރިއާސަތު
ބަލަހައްޓަވާ އިގިރޭސި ޚާރިޖިއްޔާއަށާއި، އިގިރޭސި ޕާލިމަންޓުގެ މެންބަރުންނަށާއި ބައިނަލްއަގްވާމީ ޢަފޫގެ ޖަމާއަތް
[އެމްނެސްޓީ އިންޓަނޭޝަނަލް] އަށްވެސް ފޮނުވަން ވައުދު ވެފައިވާ ރިޕޯޓްގައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޝަރުޢީ ނިޒާމުން
ފާހަގަކުރެވުނު ނުރަގަޅުކަމަށް ފެނުނު ޖުމްލަ ފަސް ކަމެއް އިގިރޭސިވިލާތުގެ ފުންނާބު އުސް ވަކީލު ސަރ އައިވަންއާއި
އޭނާގެ ޓީމުން އަލިއަޅުވާލެއްވިއެވެ. މީގެތެރޭގައި ހިމެނޭކަންތައްތަކަކީ:
• ރާއްޖޭގެ ކަމާބެހޭފަރާތްތަކުގެ ކިބައިގައި ބައިނަލްއަގްވާމީގޮތުން ގަބޫލުކުރެވޭ އިންސާނީ ހައްގުތަކުގެ
މިންގަނޑުތަކަކީ ކޮބާކަމާމެދު ހޭލުންތެރިވެފައިވާ މިންވަރު ހައިރާންވާހާ ކުޑަކަން.
• ތަންފީޒީބާރާއި އަދުލްއިންސާފުގެ ބާރު ވަކިކޮށްފައިވާ މިންވަރު ކުޑަކަން.
• ކުށަށް ތުހުމަތު ކުރެވޭ ފަރުދުންގެ މަސްލަހަތު ހިމާޔަތްކުރާނެ ކަމުވޮށިގެންވާ ވަކީލުންގެ އަދަދު މަދުކަން.
• ގާނޫނީ ދާއިރާ ސަރުކާރުގެ ކިބައިން އެއްކިބާވެ މުސްތަގިއްލުވެފައިވާލެއް ކުޑަކަން.
• ޖިނާއީ ޝަރީއަތްތައް ހިންގާނެ އުސޫލުތައް އިގޭނެ ދުޅަހެޔޮ ގާނޫނުތަކެއް ނެތްކަން.
2

ދިވެހިސަރުކާރުން މިވީހާދުވަހު ބުނަމުން ގެންދެވީ އަންނިއާއި އެހެނިހެން މީސްމީހުންގެ ޝަރީއަތް ގެންދަވަނީ
ބައިނަލްއަގްވާމީ އިންސާފްވެރި ޝަރީއަތުގެ މިންގަޑުތަކުގެ މަތީން ކަމަށެވެ. މިވާހަކަ ސަރުކާ ރުން ތަކުރާރުކުރައްވަމުން
ގެންދެވި ގެންދެވުމުގެ މައްޗަށް ބަލާއިރު މިރިޕޯޓް ވާނީ ދިވެހި ސަރުކާރަށް ކުރިމަތިކުރުވާ ވަރަށްވެސް ބޮޑު ސިޔާސީ
ގެއްލުމަކަށެވެ. މިހޯދުންތަކުގެ އަލީގައި ޖެނިފާރ ލަތީފްގެ މައްޗަށް ކުށް ސާބިތުވާކަމުގެ ނިޔާއެއް އަތުވެއްޖެނަމަ
މިއީވެސް ބައިނަލް އަގުވާމީ ދުނިޔެ ޝައްކުގެ ނަޒަރަކުން ބަލާނެކަމެއްކަމަށް ފެނެއެވެ.
3